

На основу члана 175. став 4, члана 179. став 4, члана 239. и члана 249. став 1. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15 - др. закон),

Директор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК

о потврдама о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља и центрима за обуку

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближе разврставање ваздухопловно-метеоролошког особља, услови под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге потврда о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља, образац потврде о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља, услови под којима се издаје, мења, суспендује и ставља ван снаге потврда о праву на обучавање ваздухопловно-метеоролошког особља, временски период на који се издаје потврда о праву на обучавање ваздухопловно-метеоролошког особља и образац потврде о праву на обучавање ваздухопловно-метеоролошког особља.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази и скраћенице који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) *AIRMET информација (AIRMET information)* је информација коју издаје биро за метеоролошко бдење, а која се односи на јављање или очекивано јављање одређених метеоролошких појава на рути, које могу да утичу на безбедност летења ваздухоплова на малим висинама, а које нису укључене у већ издату прогнозу за летове на малим висинама у посматраној области информисања у лету или њеној подобласти;

2) *брифинг (briefing)* је усмени коментар о постојећим и/или очекиваним метеоролошким условима;

3) *ICAO (International Civil Aviation Organization)* је скраћеница која означава Међународну организацију цивилног ваздухопловства;

4) *метеоролошка информација (meteorological information)* је метеоролошки извештај, анализа, прогноза и сваки други исказ који се односи на постојеће или очекиване метеоролошке услове;

5) *метеоролошке консултације (meteorological consultation)* је разговор са метеорологом или другим квалификованим лицем о постојећим и/или очекиваним метеоролошким условима који се односе на лет, укључујући давање одговора на постављена питања;

6) *метеоролошки извештај (meteorological report)* је информација о осмотреним метеоролошким условима који се односе на одређено време и локацију;

7) *област информисања ваздухоплова у лету (flight information region, FIR)* је ваздушни простор одређених димензија у којем се пружају услуге информисања ваздухоплова у лету и узбуњивања;

8) *овлашћење инструктора (instructor rating)* је саставни део потврде о обучености којим се потврђује да је ималац овлашћења оспособљен да врши практичну обуку и спроводи практичне испите кандидата;

9) *овлашћење процењивача (competence assessor rating)* је саставни део потврде о обучености којим се потврђује да је ималац овлашћења оспособљен да врши процену стручности ваздухопловно-метеоролошког особља;

10) *потврда о обучености (certificate of competence)* је исправа којом се потврђује да је њен ималац оспособљен да обавља стручне послове у складу са степеном стручности и овлашћењем која су у њу уписана;

11) *процена стручности (assessment of competence)* је провера оспособљености ваздухопловно-метеоролошког особља за примену стеченог теоријског и практичног знања на радном месту, односно провера вештина извршавања оперативног посла за који је то особље обучено;

12) *SIGMET информација (SIGMET information)* је информација коју издаје биро за метеоролошко бдење, а која се односи на јављање или очекивано јављање на рути одређених временских и других појава у атмосфери које могу да утичу на безбедност летења ваздухоплова;

13) *степен стручности (level of competence)* је саставни део потврде о обучености којим се утврђује ниво стручности имаоца потврде и којим су одређени послови које он може обављати на основу потврде;

14) *стручност (competency)* је способност ваздухопловно-метеоролошког особља да примени стечено теоријско знање на радном месту, као и вештина извршавања оперативног посла;

15) *CEFR (Common European Framework of Reference for Languages)* је скраћеница која означава Заједнички европски референтни оквир за језике - глобална скала;

16) *WMO (World Meteorological Organization)* је скраћеница која означава Светску метеоролошку организацију.

Разврставање ваздухопловно-метеоролошког особља

Члан 3.

Ваздухопловно-метеоролошко особље је особље које ради на радним местима која су успостављена са циљем да се обезбеди ефикасно пружање ваздухопловних метеоролошких услуга.

У зависности од степена стручности ваздухопловно-метеоролошко особље се разврстава на:

1) аеродромске метеоролошке техничаре;

2) ваздухопловне прогностичаре (аеродромске и обласне).

Аеродромски метеоролошки техничар континуирано прати метеоролошке услове на аеродрому, врши ваздухопловна осматрања и бележи метеоролошке појаве и елементе важне за ваздухопловство, израђује метеоролошке извештаје о ваздухопловним осматрањима, врши контролу садржаја и квалитета информација у области надлежности, доставља метеоролошке информације корисницима на аеродрому, шаље метеоролошке извештаје у ванаеродромску размену, издаје документацију за лет, врши брифинг и пружа друге услуге из делокруга рада аеродромског метеоролошког техничара.

Аеродромски прогностичар континуирано прати и анализира метеоролошке услове који утичу на летење у зони аеродрома, израђује прогнозу за аеродром и прогнозу за слетање и полетање, израђује упозорења за аеродром, врши контролу садржаја и квалитета информација у области надлежности, дистрибуира метеоролошке информације корисницима, врши метеоролошке консултације и пружа друге услуге из делокруга рада аеродромског прогностичара.

Обласни прогностичар континуирано прати и анализира метеоролошке услове у области информисања у лету (*FIR*) за коју је надлежан, израђује ваздухопловне прогнозе у виду порука и ваздухопловних метеоролошких карата за летове на малим

висинама, врши анализу и обраду специјалних упозорења и извештаја из ваздуха примљених од ваздухоплова у свим фазама лета, израђује *AIRMET* и *SIGMET* информације и информације намењене трагању и спасавању, врши контролу садржаја и квалитета информација у области надлежности, врши координацију са пружаоцима других ваздухопловних услуга и ваздухопловним и другим организацијама, дистрибуира метеоролошке информације корисницима, координира пружање ваздухопловних метеоролошких услуга и пружа друге услуге из делокруга рада обласног прогностичара.

Потврда о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља

Члан 4.

За обављање послова ваздухопловно-метеоролошког особља неопходно је да лице поседује потврду о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља (у даљем тексту: потврда о обучености) са уписаним одговарајућим степеном стручности (аеродромског метеоролошког техничара, аеродромског прогностичара или обласног прогностичара).

Овлашћења у потврди о обучености

Члан 5.

Ималац потврде о обучености може да стекне следећа овлашћења:

- 1) овлашћење инструктора;
- 2) овлашћење процењивача.

II. ЦЕНТАР ЗА ОБУКУ - ПОТВРДА О ПРАВУ НА ОБУЧАВАЊЕ, НАСТАВНО ОСОБЉЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Центар за обуку

Члан 6.

Обуку ваздухопловно-метеоролошког особља спроводи центар за обуку који поседује потврду о праву на обучавање ваздухопловно-метеоролошког особља (у даљем тексту: потврда о праву на обучавање) издату од стране Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат).

Потврду о праву на обучавање може да стекне правно лице које има пословно седиште у Републици Србији.

Стицање потврде о праву на обучавање

Члан 7.

Захтев за издавање потврде о праву на обучавање се подноси Директорату и уз захтев се доставља приручник о раду и приручник о обуци.

Увидом у поднету документацију и после спроведене основне провере Директорат издаје решење којим утврђује да ли подносилац захтева испуњава услове за издавање потврде о праву на обучавање.

Издавањем потврде о праву на обучавање Директорат одобрава приручник о раду и приручник о обуци.

За измене приручника о обуци, као и за битне измене приручника о раду, центар за обуку је дужан да прибави одобрење Директората.

Руководећа структура и наставно особље центра за обуку

Члан 8.

Руководећу структуру центра за обуку чине одговорни руководиоци и руководиоци обуке, који могу да буду исто лице.

Одговорни руководиоци је лице које је одговорно да обезбеди довољна финансијска и друга средства за спровођење обуке према одобреним приручницима.

Руководилац обуке је лице одговорно за спровођење обуке и предузимање мера да се обука одвија у складу са прописима и процедурама које су предвиђене одобреним приручницима.

Центар за обуку мора да обезбеди одговарајуће наставно особље које чине наставници теоријске обуке и инструктори практичне обуке.

Наставно особље мора да испуни критеријуме који су утврђени у приручнику о раду и да буде на листи наставника теоријске обуке, односно листи инструктора практичне обуке.

Вођење документације центра за обуку

Члан 9.

Уз потврду о праву на обучавање, центар за обуку је дужан да поседује и ажурира следећу документацију:

- 1) приручник о раду;
- 2) приручник о обуци;
- 3) евиденцију лица на обуци (регистар);
- 4) досијеа кандидата;
- 5) дневник обуке;
- 6) евиденцију издатих потврда о обучености.

Приручник о раду

Члан 10.

Приручник о раду центра за обуку садржи:

- 1) листу садржаја, листу одобрених измена и листу важећих страна;
- 2) податке о руководећој структури центра за обуку;
- 3) одобрене критеријуме које мора да испуни наставно особље;
- 4) одобрене листе наставника теоријске обуке, инструктора практичне обуке и процењивача;
- 5) правилник о раду и унутрашњој организацији;
- 6) правилник о систему квалитета;
- 7) списак и адресу просторија за спровођење обуке;
- 8) списак учила, уређаја, опреме, стручне литературе и видео-материјала који се користе у обуци;
- 9) процедуру за спровођење испита за стицање потврде о обучености, степена стручности и овлашћења инструктора и процењивача, као и друге процедуре потребне за спровођење одредаба овог правилника.

Приручник о обуци

Члан 11.

Приручник о обуци садржи одобрене програме свих обука које спроводи центар за обуку, као и листе садржаја, одобрених измена, важећих страна и корисника приручника.

Програми из става 1. овог члана морају да садрже:

- 1) циљ обуке;
- 2) назив и опис сваке теме;
- 3) ниво потребног знања;
- 4) методе обуке;
- 5) литературу која се користи у обуци;
- 6) укупан број часова по предмету.

Евиденција лица на обуци (регистар)

Члан 12.

Евиденција лица на обуци (регистар) садржи:

- 1) назив и адресу центра за обуку;
- 2) податке о лицима на обуци (презиме, име и јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане);
- 3) податке о врсти обуке, о почетку и завршетку обуке и о прекидима у вршењу обуке;
- 4) податке о наставницима и инструкторима који врше обуку;
- 5) податке о положеним испитима, степену стручности и овлашћењима које је кандидат стекао.

Досије кандидата

Члан 13.

Досије кандидата садржи:

- 1) личне податке кандидата;
- 2) пријаву за обуку;
- 3) решење о пријему на обуку;
- 4) записнике о консултацијама са предметним наставницима;
- 5) пријаву за полагање испита;
- 6) решење о спровођењу испита, односно о одбијању пријаве за полагање испита;
- 7) извештај о спроведеним испитима;
- 8) испитни материјал;
- 9) потврду о положеним теоријским испитима, односно завршеној практичној обуци;
- 10) извештај инструктора о спроведеним практичним испитима;
- 11) захтеве за издавање потврде о обучености, упис степена стручности, продужење рока и обнову важења степена стручности и упис овлашћења;
- 12) копију потврде о обучености;
- 13) решења о издавању потврде о обучености, упису степена стручности, продужењу рока важења и обнови важења степена стручности и упису овлашћења;
- 14) листе процене, извештај о извршеној процени стручности и други материјал релевантан за спровођење процене стручности;
- 15) потврду о времену проведеном на одговарајућим пословима;
- 16) друга документа која се односе на кандидата, ако је потребно.

Дневник обуке

Члан 14.

Дневник обуке је документ који садржи податке о току теоријске и практичне обуке, податке о наставном садржају који је обрађен у току обуке, податке о времену одржавања и трајању обуке, евиденцију присутности кандидата, као и потписе лица која су присуствовала обуци и потписе наставника и инструктора који су спровели теоријску и практичну обуку.

Ако се на обуци налази мањи број кандидата, центар за обуку може уместо дневника обуке да води записник о консултацијама са предметним наставником.

Важење потврде о праву на обучавање

Члан 15.

Потврда о праву на обучавање важи неограничено, изузев у случају суспензије или стављања ван снаге.

У току важења потврде о праву на обучавање Директорат врши периодичне провере имаоца потврде према годишњем програму периодичних провера.

Изглед и садржај обрасца потврде о праву на обучавање дат је у Прилогу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Суспензија потврде о праву на обучавање

Члан 16.

Директорат суспендује потврду о праву на обучавање ако утврди да центар за обуку не врши обуку на начин који је прописан овим правилником или привремено престане да испуњава друге услове прописане овим правилником.

Суспензија потврде о праву на обучавање траје најдуже шест месеци, почев од дана када је центру за обуку достављено решење о суспензији.

За време трајања суспензије центар за обуку не може да врши обуку ваздухопловно-метеоролошког особља.

Решењем о суспензији потврде о праву на обучавање Директорат може да наложи центру за обуку да отклони уочене неправилности.

Суспензија потврде о праву на обучавање престаје да важи истеком времена на које је изречена или доношењем решења о укидању суспензије, ако центар за обуку отклони уочене неправилности пре истека суспензије.

Стављање ван снаге потврде о праву на обучавање

Члан 17.

Директорат ставља ван снаге потврду о праву на обучавање:

1) ако утврди да је потврда о праву на обучавање стечена на основу фалсификоване документације;

2) ако центар за обуку трајно престане да испуњава услове прописане овим правилником;

3) ако утврди да је центар за обуку злоупотребио потврду о праву на обучавање;

4) ако центар за обуку до истека суспензије не испуни обавезе које су му наложене решењем о суспензији;

5) ако центар за обуку обавести Директорат да одустаје од спровођења обуке.

III. СТРУЧНА ОБУКА ВАЗДУХОПЛОВНО-МЕТЕОРОЛОШКОГ ОСОБЉА

Врсте обука ваздухопловно-метеоролошког особља

Члан 18.

Стручна обука ваздухопловно-метеоролошког особља је обука за стицање знања и способности који су неопходни за пружање метеоролошких услуга у ваздушном саобраћају.

Врсте стручне обуке ваздухопловно-метеоролошког особља су:

1) почетна обука - обука за стицање потврде о обучености са степеном стручности аеродромског метеоролошког техничара, односно аеродромског прогностичара;

2) додатна обука - обука за стицање степена стручности обласног прогностичара;

3) посебна обука - обука за стицање овлашћења инструктора, односно процењивача.

Почетна обука - аеродромски метеоролошки техничар

Члан 19.

Почетној обуци за стицање потврде о обучености са степеном стручности аеродромског метеоролошког техничара може да приступи лице које испуњава следеће услове:

1) има четврти степен стручне спреме и звање метеоролошки техничар;
2) поседује знање енглеског језика најмање на нивоу *B1* по *CEFR* скали.
Обука из става 1. овог члана се састоји од теоријског и практичног дела.
Теоријски део обуке обухвата следеће предмете:

- 1) Ваздухопловна мерења и осматрања;
- 2) Опасне метеоролошке појаве које утичу на безбедност летења;
- 3) *ICAO* дефиниције и појмови;
- 4) Метеоролошке услуге за ваздушни саобраћај;
- 5) Извештавање, кодирање и дисеминација метеоролошких информација;
- 6) Услуге у ваздушном саобраћају (*ATS*);
- 7) Аеродроми - основна знања;
- 8) Ваздухоплови - основна знања;
- 9) Метеоролошки аспекти планирања летења;
- 10) Ваздухопловне телекомуникације;
- 11) Међународни стандарди, препоручена пракса и ваздухопловни прописи;
- 12) Енглески језик.

Обука из предмета Енглески језик се састоји од обнављања и утврђивања знања енглеског језика нивоа *B1* по *CEFR* скали, као и од обуке из стручне терминологије за област ваздухопловне метеорологије.

Практични део обуке се састоји у стицању одговарајуће оспособљености за рад на пружању ваздухопловних метеоролошких услуга из надлежности аеродромског метеоролошког техничара и спроводи се на одговарајућем радном месту у аеродромској оперативној радној јединици под надзором инструктора.

Почетна обука - аеродромски прогностичар

Члан 20.

Почетној обуци за стицање потврде о обучености са степеном стручности аеродромског прогностичара може да приступи лице које испуњава следеће услове:

1) има завршене студије метеорологије и звање дипломирани метеоролог;
2) поседује знање енглеског језика најмање на нивоу *B1* по *CEFR* скали.
Обука из става 1. овог члана се састоји од теоријског и практичног дела.

Теоријски део обуке обухвата следеће предмете:

- 1) Опасне метеоролошке појаве које утичу на безбедност летења;
- 2) *ICAO* дефиниције и појмови;
- 3) Метеоролошке услуге за ваздушни саобраћај;
- 4) Услуге у ваздушном саобраћају (*ATS*);
- 5) Аеродроми - основна знања;
- 6) Ваздухоплови - основна знања;
- 7) Метеоролошки аспекти планирања лета;
- 8) Ваздухопловне телекомуникације;
- 9) Услуге ваздухопловног информисања (*AIS*);
- 10) Међународни стандарди и препоручена пракса и ваздухопловни прописи;
- 11) Енглески језик.

Обука из предмета Енглески језик се састоји од обнављања и утврђивања знања енглеског језика нивоа *B1* по *CEFR* скали, као и од обуке из стручне терминологије за област ваздухопловне метеорологије.

Практични део обуке се састоји у стицању одговарајуће оспособљености за рад на пружању ваздухопловних метеоролошких услуга из надлежности аеродромског прогностичара и спроводи се на одговарајућем радном месту у одговарајућој оперативној радној јединици под надзором инструктора.

Додатна обука - обласни прогностичар

Члан 21.

Додатној обуци за стицање потврде о обучености са степеном стручности обласног прогностичара може да приступи лице које поседује важећу потврду о обучености са уписаним степеном стручности аеродромског прогностичара.

Обука из става 1. овог члана се састоји из практичног дела и обухвата стицање одговарајуће оспособљености за рад на пружању ваздухопловних метеоролошких услуга из надлежности обласног прогностичара, а спроводи се на радном месту у одговарајућој оперативној радној јединици под надзором инструктора.

Овлашћење инструктора

Члан 22.

Обуци за стицање овлашћења инструктора може да приступи лице које поседује важећу потврду о обучености и има најмање три године радног искуства у обављању послова аеродромског метеоролошког техничара, аеродромског прогностичара или обласног прогностичара.

Посебна обука за стицање овлашћења инструктора се састоји из теоријског дела и обухвата следеће предмете:

- 1) Методика обуке;
- 2) Психологија.

Ималац потврде о обучености са овлашћењем инструктора планира, организује и спроводи практичну обуку на радном месту у оперативној радној јединици, спроводи практичне испите и врши континуирану обуку.

Ваздухопловни прогностичар који поседује овлашћење инструктора мора да у потврди о обучености има уписан степен стручности који је једнак или већи од степена стручности кандидата којег обучава или испитује.

Овлашћење процењивача

Члан 23.

Обуци за стицање овлашћења процењивача може да приступи ималац потврде о обучености који испуњава следеће услове:

- 1) поседује важећи степен стручности;
- 2) поседује овлашћење инструктора најмање пет година;
- 3) у периоду од 12 месеци пре започињања посебне обуке је активно обављао послове аеродромског метеоролошког техничара, аеродромског прогностичара или обласног прогностичара.

Посебна обука за стицање овлашћења процењивача се састоји из теоријског дела и обухвата следеће предмете:

- 1) Људски фактор;
- 2) Принципи процене;
- 3) Методи процене.

Ималац потврде о обучености са овлашћењем процењивача планира и спроводи процене стручности аеродромских метеоролошких техничара, односно аеродромских и обласних прогностичара.

Процењивач мора да у потврди о обучености има уписан степен стручности који је једнак или већи од степена стручности кандидата којег процењује.

Ималац потврде о обучености са овлашћењем процењивача је дужан да сваких шест година заврши обуку за освежење знања и техника процењивања.

IV. ПОТВРДА О ОБУЧЕНОСТИ - СТИЦАЊЕ, УПИС И ВАЖЕЊЕ СТЕПЕНА СТРУЧНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА

Испит за стицање потврде о обучености, степена стручности и овлашћења

Члан 24.

Испиту за стицање потврде о обучености и овлашћења која се уписују у ту потврду може да приступи лице које има завршену одговарајућу обуку прописану овим правилником.

Испит из става 1. овог члана спроводи центар за обуку, на основу одредаба овог правилника и приручника о раду.

Испит за стицање потврде о обучености са степеном стручности аеродромски техничар, односно прогностичар се састоји из теоријског и практичног дела, а испит за стицање степена стручности обласни прогностичар се састоји из практичног дела.

Испит за стицање овлашћења инструктора се састоји из теоријског и практичног дела, а испит за стицање овлашћења процењивача се састоји из теоријског дела.

Полагање теоријског дела испита

Члан 25.

Теоријски део испита се спроводи на рачунару или писаним путем, уз коришћење тестова, при чему се сматра да је кандидат положио испит ако тачно одговори на најмање 75% питања из сваког предмета.

Након утврђивања резултата испита наставници теоријске обуке уносе резултате испита из свог предмета у извештај о спроведеним испитима и потписују тај извештај.

Кандидат који не положи испит из неког од предмета прописаних овим правилником има право да поново полаже испит из тог предмета у року који не може да буде краћи од 15 дана.

Полагање практичног дела испита

Члан 26.

После успешно положеног теоријског дела испита кандидат полаже практични део испита који се састоји од провере практичне оспособљености кандидата за рад на пословима за које се стиче потврда о обучености, односно уписује одговарајући степен стручности.

Практични део испита за стицање овлашћења инструктора се састоји у провери примене стеченог знања у изради плана обуке и демонстрацији задате теме у улози инструктора.

Кандидат има право да полаже практични део испита највише два пута.

Практични део испита кандидат полаже пред комисијом за спровођење испита коју формира центар за обуку.

Комисију за спровођење испита сачињавају председник комисије и два члана комисије, при чему председник комисије не може, по правилу, да буде инструктор који је вршио практичну обуку кандидата.

Сва лица која сачињавају комисију морају да се налазе на листи инструктора практичне обуке коју је одобрио Директорат, а најмање један члан комисије мора да поседује овлашћење процењивача.

По завршеном практичном испиту комисија оцењује кандидата оценом „положио” или „није положио”, уноси оцену у извештај о спроведеном испиту и потписује тај извештај.

Обавештавање Директората

Члан 27.

Центар за обуку је дужан да о времену и месту спровођења обуке, теоријског и практичног дела испита обавести Директорат.

Издавање потврде о обучености

Члан 28.

Кандидату који је успешно завршио почетну обуку и положио теоријски и практични део испита, центар за обуку издаје потврду о обучености са уписаним степеном стручности аеродромског метеоролошког техничара, односно аеродромског прогностичара.

Имаоцу потврде о обучености који је успешно завршио додатну обуку и положио практични део испита, центар за обуку уписује у потврду о обучености степен стручности обласног прогностичара.

Имаоцу потврде о обучености који је успешно завршио посебну обуку и положио теоријски и/или практични део испита, центар за обуку уписује у потврду о обучености овлашћење инструктора, односно процењивача.

Уз захтев за издавање потврде о обучености, односно уписа степена стручности или овлашћења, кандидат прилаже извештај о положеном испиту.

Образац потврде о обучености

Члан 29.

Образац потврде о обучености се израђује двојезично, на српском и на енглеском језику, на хартији или другом материјалу беле боје, димензија 1/8 формата А4.

Хартија или други материјал који се користи за израду потврде о обучености мора да буде такав да спречи или јасно покаже било какве измене или брисања.

Изглед и садржај обрасца потврде о обучености дат је у Прилогу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Важење потврде о обучености, степена стручности и овлашћења

Члан 30.

Потврда о обучености важи неограничено, изузев у случају суспензије или стављања ван снаге.

Рок важења степена стручности који је уписан у потврду о обучености је три године, рачунајући од дана када је кандидат положио практични део испита за одговарајући степен стручности.

У случају продужења важења степена стручности, рок из става 2. овог члана се рачуна од датума истицања његовог важења.

Овлашћење инструктора и процењивача престају да важе ако престане да важи одговарајући степен стручности који је уписан у потврду о обучености.

У случају обнове важења степена стручности обнавља се и важење овлашћења инструктора, односно процењивача, ако је ималац потврде обучености поседовао та овлашћења.

Овлашћење процењивача престаје да важи и у случају ако ималац тог овлашћења не заврши обуку за освежење знања и техника процењивања у року прописаном у члану 23. став 5. овог правилника.

Продужење рока важења степена стручности

Члан 31.

Захтев за продужење рока важења степена стручности који је уписан у потврду о обучености се подноси центру за обуку најкасније 30 дана пре истека рока важења уписаног степена.

Уз захтев из става 1. овог члана ималац потврде о обучености подноси:

1) доказ да у току важења степена стручности није имао прекид у раду на одговарајућем радном месту или да је имао прекид у раду, али не дужи од шест месеци у континуитету;

2) извештај о извршеној редовној процени стручности.

Ако је у току важења степена стручности ималац потврде о обучености имао прекид у раду на одговарајућем радном месту дужи од шест месеци, а краћи од 12 месеци у континуитету, потребно је да уз захтев за продужење рока важења степена стручности достави:

- 1) доказ о дужини свих прекида рада на одговарајућем радном месту;
- 2) извештај о извршеној ванредној процени стручности.

Ако је у току важења степена стручности ималац потврде о обучености имао прекид у раду на одговарајућем радном месту дужи од 12 месеци у континуитету, потребно је да уз захтев за продужење рока важења степена стручности достави:

- 1) доказ о дужини свих прекида рада на одговарајућем радном месту;
- 2) доказ о извршеној практичној обуци са инструктором;
- 3) извештај о извршеној ванредној процени стручности.

Ако је ималац потврде о обучености успешно завршио ванредну процену стручности у периоду од шест месеци пре истека рока важења степена стручности не спроводи се редовна процена стручности.

Обнова важења степена стручности

Члан 32.

За обнову важења степена стручности ималац потврде о обучености је дужан да центру за обуку поднесе захтев за обнову важења, доказ о извршеној практичној обуци са инструктором и доказ о извршеној ванредној процени стручности.

Практична обука из става 1. овога члана траје од једног до три месеца, у зависности од дужине прекида у раду на одговарајућем радном месту, при чему тачну дужину и садржину ове обуке одређује инструктор који ту обуку спроводи, у сарадњи са процењивачем који по завршетку практичне обуке врши процену стручности.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је ималац потврде о обучености имао прекид у раду на одговарајућем радном месту дужи од 36 месеци, он је дужан да пре ванредне процене стручности заврши теоријску и практичну обуку за освежење знања, чија дужина и садржај се одређују у зависности од дужине прекида у раду на одговарајућем радном месту.

Суспензија и стављање ван снаге потврде о обучености

Члан 33.

Директорат може наложити центру за обуку да суспендује потврду о обучености ако је у току провере или инспекцијског надзора утврђено да ималац потврде није вршио права из потврде у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу њега.

За време трајања суспензије ималац потврде о обучености не може да користи права из те потврде.

Центар за обуку ставља ван снаге потврду о обучености:

- 1) ако ималац потврде о обучености приликом спровођење коначне процене стручности није доказао стручност за радно место на коме ради;
- 2) на основу налога Директората, ако је у току провере или инспекцијског надзора утврђено да обука за потврду није извршена у складу са одредбама овог правилника или да је потврда издата на основу фалсификоване документације или као последица друге недозвољене радње.

Ималац потврде о обучености која је суспендована или стављена ван снаге је дужан да потврду врати центру за обуку у року од 15 дана, рачунајући од дана када је примио решење о суспензији или стављању потврде ван снаге.

V. ПРОЦЕНА СТРУЧНОСТИ

Циљеви процене стручности

Члан 34.

Ималац потврде о обучености може самостално да ради на одговарајућем радном месту само ако се током рада на том радном месту континуирано врши процена његове стручности и ако је на проценама стручности оцењен стручним за обављање тих послова.

Процена стручности има за циљ да:

- 1) утврди мањкавости у оперативним пословима ваздухопловно-метеоролошког особља и могућности унапређења;
- 2) идентификује могућности унапређења постојећег система обуке ваздухопловно-метеоролошког особља;
- 3) обезбеди документацију и доказе о извршеној процени.

Врсте процена стручности

Члан 35.

Процена стручности ваздухопловно-метеоролошког особља се врши према међународним стандардима *ICAO* и *WMO* и може да буде редовна и ванредна.

Редовна процена стручности ваздухопловно-метеоролошког особља врши се сваке три године и започиње најраније шест месеци пре истека рока важења степена стручности.

Годишњи план редовних процена стручности ваздухопловно-метеоролошког особља израђује се до краја текуће календарске године за наредну годину.

Ванредна процена стручности ваздухопловно-метеоролошког особља врши се у следећим случајевима:

- 1) ако је ималац потврде о обучености у току важења степена стручности имао прекид у раду на одговарајућем радном месту дужи од шест месеци у континуитету;
- 2) ако се врши процена стручности у циљу обнове важења степена стручности;
- 3) ако је Директорат наложио центру за обуку да изврши процену стручности имаоца потврде о обучености;
- 4) у другим случајевима у којима постоји основана сумња у способност имаоца потврде о обучености да самостално обавља послове ваздухопловно-метеоролошког особља на одговарајућем радном месту.

Дужности процењивача стручности

Члан 36.

Процену стручности ваздухопловно-метеоролошког особља врши лице које поседује важећу потврду о обучености са уписаним овлашћењем процењивача.

Процењивач стручности, у зависности од врсте процене коју спроводи, врши избор метода за спровођење процене стручности, утврђује питања за процену, води листе процене кандидата током процеса процене, даје препоруке и дефинише рокове за побољшање стручности.

Ближе услове који се односе на процес процене стручности ваздухопловно-метеоролошког особља, стандарде и критеријуме за процену, форму и начин чувања документације о процени, утврђује центар за обуку.

Резултати процене стручности

Члан 37.

На основу спроведене процене стручности процењивач оцењује кандидата оценом „стручан” или „није стручан” коју уписује у листу процене.

Кандидат се сматра стручним ако је испунио све стандарде стручности који се захтевају за обављање послова на одговарајућем радном месту ваздухопловног метеоролошког техничара, односно ваздухопловног прогностичара.

Ако је на основу спроведене процене стручности утврђено да ималац потврде о обучености није показао довољну стручност за обављање једног или више задатака у оквиру одговарајућег стандарда за своје радно место, процењивач у листу процене уноси препоруку за побољшање стручности кандидата и рок у коме се морају дефинисати мере у том циљу.

Током спровођења мера за побољшање стручности кандидат ради под надзором инструктора.

Успешност мера за побољшање стручности се проверава поновљеном проценом стручности, која се врши у периоду од три месеца од спроведене процене стручности.

Ако кандидат није задовољио и после поновљене процене стручности, врши се коначна процена стручности, у периоду од три месеца од спровођења поновљене процене стручности.

Коначну процену стручности кандидата спроводи трочлана комисија коју образује центар за обуку и коју чине инструктори који поседују одговарајући степен стручности и најмање један процењивач који, по правилу, није спроводио претходне процене стручности тог кандидата.

Ако кандидат приликом спровођења коначне процене стручности није доказао стручност неопходну за одговарајуће радно место, комисија доставља центру за обуку образложени предлог за стављање ван снаге његове потврде о обучености.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Важење потврда о праву на обучавање издатих пре ступања на снагу овог правилника

Члан 38.

Потврде о праву на обучавање ваздухопловног метеоролошког особља које су издате на основу Правилника о потврдама о обучености ваздухопловног метеоролошког особља и центрима за обуку („Службени гласник РС”, бр. 32/11 и 24/13) престају да важе истеком рока на који су издате.

Обука започета пре ступања на снагу овог правилника признаје се за стицање потврда о обучености по одредбама овог правилника, под условом да су обука и испити завршени у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Важење потврда о обучености издатих пре ступања на снагу овог правилника

Члан 39.

Потврде о обучености ваздухопловног метеоролошког особља које су издате на основу Правилника о потврдама о обучености ваздухопловног метеоролошког особља и центрима за обуку („Службени гласник РС”, бр. 32/11 и 24/13) престају да важе даном истицања рока важења степена обучености који је уписан у те потврде, а најкасније 12 месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Потврде о обучености из става 1. овог члана замениће се потврдама о обучености које се издају у складу са обрасцем који је утврђен у Прилогу 2. овог правилника.

Престанак важења других прописа

Члан 40.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о потврдама о обучености ваздухопловног метеоролошког особља и центрима за обуку („Службени гласник РС”, бр. 32/11 и 24/13).

Ступање Правилника на снагу

Члан 41.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Бр. 7/1-01-0008/2017-0001

У Београду, 3. априла 2017. године

Директор

Мирјана Чизмаров

Изглед и садржај обрасца потврде о праву на обучавање

ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
CIVIL AVIATION DIRECTORATE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

На основу 179. став 3. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15 - др. закон) и доле назначених услова, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије издаје
Pursuant to Article 179 paragraph 3 of the Air Transport Law („Official Gazette of the Republic of Serbia”, No. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 and 66/15 - other Law) and subject to the conditions specified below, the Civil Aviation Directorate of the Republic of Serbia hereby issues

ПОТВРДУ О ПРАВУ НА ОБУЧАВАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВНО-МЕТЕОРОЛОШКОГ ОСОБЉА
CERTIFICATE FOR AERONAUTICAL METEOROLOGICAL PERSONNEL TRAINING

SRB-ATO-MET- _ _ _ _

Назив центра за обуку
Name of the Training Organization

Седиште центра за обуку
Address of the Training Organization

којом стиче својство одобреног центра за обуку ваздухопловно-метеоролошког особља у складу са Правилником о потврдама о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља и центрима за обуку, за следеће обуке:
that empowers the training organization to operate as approved training organization for aeronautical meteorological personnel in accordance with the Regulation on Certificate of Competence of Aeronautical Meteorological Personnel and Training Organizations, for the following training:

- Почетна обука ваздухопловно-метеоролошког особља
Aeronautical Meteorological Personnel Basic Training
- Додатна обука ваздухопловно-метеоролошког особља
Aeronautical Meteorological Personnel Specialized Training
- Посебна обука ваздухопловно-метеоролошког особља
Aeronautical Meteorological Personnel Rating Training

УСЛОВИ/CONDITIONS:

Ова потврда важи све док центар за обуку испуњава услове прописане Правилником о потврдама о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља и центрима за обуку и другим одговарајућим прописима.

This certificate is valid whilst the approved organization remains in compliance with Regulation on Certificate of Competence of Aeronautical Meteorological Personnel and Training Organizations and other applicable regulations.

Ова потврда важи неограничено, осим ако се суспендује или стави ван снаге.
This certificate is valid unlimited, unless the certificate has been suspended or revoked.

Датум издавања: _____
Date of issue:

Потпис:
Signed:

м.п.
Stamp

Директор
Директората цивилног ваздухопловства
Републике Србије
*Director of Civil Aviation Directorate
of the Republic of Serbia*

Изглед и садржај обрасца потврде о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља

Насловна страна

<p>Лого центра за обуку <i>Logo of the Training Organization</i></p> <p>Назив центра за обуку <i>Name of the Training Organization</i></p> <p>ПОТВРДА О ОБУЧЕНОСТИ ВАЗДУХОПЛОВНО-МЕТЕОРОЛОШКОГ ОСОБЉА</p> <p><i>Certificate of Competence</i> <i>of Aeronautical Meteorological Personnel</i></p>

Страна 2

Држава издавања <i>State of issue</i>	Република Србија <i>Republic of Serbia</i>
Број потврде <i>Certificate number</i>	
Презиме и име имаоца <i>Last and first name of holder</i>	
Датум и место рођења/ <i>Date and place of birth</i>	
Адреса <i>Address</i>	
Држављанство <i>Nationality</i>	
Потпис имаоца <i>Signature of holder</i>	
Издавалац потврде <i>Issuing Authority</i>	
Потпис овлашћеног лица и датум <i>Signature of authorized person and date</i>	
Печат или жиг издаваоца потврде <i>Seal or stamp of issuing authority</i>	

Страна 3

Датум првог издавања <i>Date of initial issue</i>			
Важење потврде <i>Validity of certificates</i>		Неограничено <i>Unlimited</i>	
Степен стручности / Level of competence			
Степен <i>Level</i>	Датум издавања <i>Date of issue</i>	Важи до <i>Valid until</i>	Потпис овлашћеног лица/печат <i>Signature of authorized person/stamp</i>
Аеродромски метеоролошки техничар <i>Aeronautical Meteorological Technician</i>			
Аеродромски прогностичар <i>Aerodrome Forecaster</i>			
Обласни прогностичар <i>Area Forecaster</i>			

Страна 4

Овлашћења / Ratings		
Врста <i>Type</i>	Датум издавања <i>Date of issue</i>	Потпис овлашћеног лица/печат <i>Signature of authorized person/stamp</i>
Инструктор <i>Instructor</i>		
Процењивач <i>Assessor</i>		
Напомене / Remarks		